

ШЛЮБ І СІМ'Я В СЕРЕДОВИЩІ ПРАВОСЛАВНОГО НАСЕЛЕННЯ ГЕТЬМАНЩИНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVIII СТ.

Протягом століть сім'я є найміцнішою ланкою суспільства і найбільш ефективним засобом збереження культури народу. Саме в сімейному побуті, повсякденному житті зберігається і передається з покоління в покоління соціальна спадковість, яка віліграє величезну роль у суспільному житті людини. Сім'я — свого роду соціальний мікрокосм, її структура представляє собою мікромодель великого суспільства. У родині в мініатюрі відбувається вся гама людських стосунків, властивих великому суспільству.

Шлюбно-сімейні відносини становлять собою своєрідну квінтесенцію політичних, економічних, соціальних і правових інститутів. Еволюція родини тісно пов'язана з еволюцією суспільних відносин, тому вивчення історії шлюбу і сім'ї важливе для дослідження особливостей руху населення, вивчення правових відносин, розвитку політичних, економічних і соціальних систем. На них сфокусовано багато ключових проблем суспільства. Знаючи тип родини, що переважає в певній місцевості, можна передбачити інші характеристики регіону. Сім'я свого роду підґрунтя історії держави, яке відкриває уважному досліднику глибинні структури нашого минулого.

У XVIII ст. православна церква у Російській імперії була важливим соціальним інститутом на чолі з Синодом, який був залежним від центральної світської влади. Остання ж своїми документами коригувала і доповнювала канонічне церковне право щодо регулювання обов'язків духовних осіб. На духовенство було покладено функцію стежити не лише за дотриманням парафіянами християнських обрядів, а й за їхньою лояльністю і прихильністю до влади. Регламентації з боку світської і духовної влади у XVIII столітті зазнали й шлюбно-сімейні відносини, що їх влада намагалася поставити під контроль, ігноруючи традиційні уявлення українців про шлюб, сім'ю, розлучення подружжя тощо.

Церковне шлюбне право зазнало великого впливу з боку російського цивільного шлюбного права як у сфері укладання шлюбу, так і його розірвання. Тож дослідження регламентації шлюбних відносин державою і